

Thuis in het Verpleeghuis

Waardigheid en trots op elke locatie

Ouderenzorg 8.0 bij Cicero Zorggroep: 30% cliënten na opname weer thuis

Dat Hub Reubzaet ondanks z'n ZZP5-indicatie weer gewoon thuis op de bank zit, is geen toeval. 'Dit is precies wat Cicero Zorggroep in Limburg bedoelt met Ouderenzorg 8.0', zegt bestuurder Kina Koster. 'Er is al genoeg aan ouderen zorg 2.0 en 3.0. We dachten, we pakken eens lekker door. Vandaar die 8.0.' De aanpak in het kort: ouderen die in het verpleeghuis worden opgenomen en hun mantelzorgers doorlopen op maat een kort, intensief en multidisciplinair interventieprogramma. Resultaat: na gemiddeld 6 tot 18 weken kan zo'n 30 procent van de opgenomen cliënten weer naar huis toe.

Leer-driehoek: cliënt-mantelzorger-professional

Het programma is nog niet helemaal uit ontwikkeld. Bijzonder: de opleiding is geen klassieke opleiding, maar een leer-driehoek op basis van wederkerigheid en interactie. Koster: 'De zorgorganisatie leert van de ervaringen van de mantelzorger en omgekeerd leert de mantelzorger van de deskundigheid van de organisatie. En natuurlijk geldt die wederkerigheid ook voor de cliënt zelf. En dat niet alleen als iemand in het verpleeghuis is opgenomen, maar nadrukkelijk ook voordat iemand wordt opgenomen, zodat – als het even kan – een opname kan worden voorkomen.'

Deskundigheid beschikbaar stellen

Ouderenzorg 8.0 is al met al een behoorlijke breuk met de gemiddelde gang van zaken in de sector. De vonk waarmee dit alles begon, lag niet in een uitgebreid rapport. Het begon met een avondje televisiekijken. Kina Koster: 'Ik keek twee jaar geleden thuis op de bank naar de documentaire 'Voordat het te laat is'. Dat ging over twee oude thuiswonende dames met een euthanasiewens. Hun grootste angst was opname in het verpleeghuis. Expertise was niet in beeld. Ik zag het en schaamde mij kapot. Wij in de verpleeghuizen met al onze expertise laten mensen zoals deze dames aan hun lot over. We zouden veel eerder in het proces al onze deskundigheid beschikbaar moeten stellen.'

'Wat volgde, was een uitgebreide interne verkenning rond de vraag kunnen wij cliënten met een dementie-indicatie eerder en vooral anders van dienst zijn? Kunnen ze na opname ook weer naar huis?'

'Ik vroeg op een bijeenkomst aan onze medewerkers wie cliënten heeft die met een beetje hulp ook thuis zouden kunnen wonen. Bijna alle handen gingen omhoog.'

Inmiddels is de aanpak waardoor ouderen na een paar weken in het verpleeghuis weer naar huis kunnen stap voor stap beleid aan het worden. 'Het is onze nieuwe strategie tot het jaar 2026.'

Ondersteuning voor en na opname

'We maken de dementie niet beter, maar kunnen wel veel verbeteren aan de omstandigheden van de cliënt en de mantelzorger. Alleen al zes weken gezonde voeding, voldoende vochtopname, de juiste medicatie, dagbesteding en een veilige omgeving maakt al een heel verschil. Ook de mantelzorger krijgt in deze weken extra aandacht. 'Vaak komt een cliënt bij ons omdat de mantelzorger de zorg niet meer aankan. Wat we dus doen is, meer vertellen over de ziekte en over de specifieke behoefte van de cliënt en diens mantelzorger. Alleen al daardoor kunnen cliënt en mantelzorger langer samen verder.'

De ondersteuning stopt niet als de cliënt na een paar weken weer naar huis gaat. 'We kunnen bijvoorbeeld voor dagbesteding zorgen. De cliënt heeft daardoor een betere dagstructuur en de mantelzorger heeft wat meer de handen vrij.'

‘Maar kern van de zaak is dat de specialisten uit het verpleeghuis ook voorafgaand aan de opname en na het ontslag uit het verpleeghuis kunnen worden ingezet. Fysiotherapeuten, gedragsconsulenten, artsen en verzorgenden: zo ontzettend veel expertise. Waarom zouden we die kennis alleen inzetten als ouderen bij ons intern wonen?’

Bij nieuwe opnames wordt bij Cicero Zorggroep standaard door deze bril naar nieuwkomers gekeken. ‘We betrekken de psycholoog en de casemanager dementie erbij als cliënten nog gewoon thuis wonen. Een aantal huisartsen in onze regio is razend enthousiast. Dat geldt ook voor collega-organisaties. Twee verpleeghuizen, één in de regio en één uit de Randstad, hebben ons al benaderd. ‘Dit willen wij ook!’ is hun reactie.’

Oplossingen arbeidsmarktproblematiek

De benadering van Cicero Zorggroep betekent trouwens ook een verlichting van de arbeidsmarktproblematiek. ‘Als we op de oude voet doorgaan nemen de personeelstekorten alleen maar toe. In ons scenario nemen mantelzorgers een deel van het werk over. Maar zij niet alleen. Als de mantelzorger naar de Jumbo wil, kunnen we de buurvrouw of een student inschakelen. Dat doe je ook als je thuis met een baby zit. Waarom zou dat met een oudere anders zijn? We moeten daarbij wel zorgen voor passende randvoorwaarden. Vanuit de thuissituatie moeten mensen dag en nacht met ons kunnen bellen. En met slimme technologie kunnen we desgewenst in huis meekijken.’

Blijft overeind dat gemiddeld 70 procent van de opgenomen ouderen in het verpleeghuis van Cicero Zorggroep blijft. Maar ook hier zit een nieuw element in.

Kina Koster: ‘We maken binnen het verpleeghuis aanvullend gebruik van mantelzorgers. Dat doen we tegen betaling.’

Ontschotting zorgfinanciering

De aanpak van Cicero Zorggroep levert cliënten en mantelzorgers die tevreden zijn over hun hervonden vrijheid. Punt is wel dat de zorgfinanciering niet berekend is op zoveel domeinoverstijgende bewegingen. De Wmo, de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg: de wetten werken goed als ouderen zich keurig aan de regels houden. Maar op de hybride-oplossingen van Ouderenzorg 8.0 zijn de wetten niet berekend.

Koster: 'Als we hadden moeten wachten tot alles ontschot was, hadden we nooit kunnen beginnen. Nu hebben we 13 cliënten met de nieuwe aanpak kunnen helpen. Dat is gebeurd op eigen kosten. Het zorgkantoor van CZ is alleszins bereid om financieel mee te bewegen. Van elke cliënt hebben we een business case gemaakt. Dat maakt inzichtelijk hoe de financiële schotten op dit moment in de praktijk werken.'

Kina Koster heeft voor de toekomst een praktische financiële oplossing achter de hand: 'Geef de cliënt een eigen virtueel budget en maak de Nza schatbewaarder. Met twee, drie jaar moet dit kunnen. Als je ziet hoe deze zorg wekt, weet je dat er geen weg terug meer is.'

Door: Rob van Es

Ouderezorg 8.0 in praktijk

Lees ook: [Ouderezorg 8.0 in de praktijk: Hub woont weer thuis](#) waarin Hub Reubzaet en zijn vrouw – en mantelzorger – Johanna vertellen hoe zij de aanpak van Cicero hebben ervaren. Johanna: 'We kunnen Bronnenhof elke dag bellen als we vragen hebben.'

Werken aan toekomst ouderenzorg

In de [‘bestuurlijke afspraken wonen en zorg’](#) staan concrete ambities en randvoorwaarden geformuleerd met betrekking tot wonen en zorg voor ouderen. Vanuit de Taskforce Wonen en Zorg wordt ondersteuning geboden om in alle gemeenten passende woonzorgvormen te realiseren. Zorgkantoren werken tegelijkertijd aan regionale plannen voor capaciteitsontwikkeling, in samenspraak met zorgaanbieders en gemeenten.

In de dialoognota [‘Ouder worden 2020 – 2040’](#) wordt een menukaart gepresenteerd met beleidsopties om de kwaliteit, de toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de ouderenzorg in de toekomst te waarborgen. Het voeren van de maatschappelijke dialoog over Ouder worden 2020-2040 zal doorgezet worden tot eind 2021. Vanaf 2022 zal de uitkomst van deze dialoog resulteren in een gezamenlijke transformatieagenda.

Meer weten

- In een interviewserie laten we zien hoe verschillende zorgaanbieders, gemeenten en regio’s zich klaarmaken om te kunnen voorzien in de toekomstige vraag naar verpleeghuiszorg. Lees ook deel 1 uit deze interviewserie: [‘Brede coalitie ‘De Zorgzame Buurt’ maakt ouderenzorg in Stede Broec klaar voor 2030’](#)
- Lees meer over de [Bestuurlijke afspraken wonen en zorg](#)
- Lees meer over de [Dialoognota ouderenzorg 2020 – 2040](#)
- Lees ook: [‘Niet meer naar verpleeghuis bij Het Ouden Huis’](#)
- Lees ook: [‘Onze buurt De Posten: op naar een inclusieve wijk’](#)
- Bekijk het themadossier [Toekomst verpleeghuiszorg](#)

---

tags:

[Cicero Zorggroep](#) (16), [Mantelzorg](#) (67)

thema:

[Toekomst verpleeghuiszorg](#) (39)